

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díjja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért térmenték szerint, minden centiméter után 3 kr. számítatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétettek föl, s vidékről is oda intézendők.

A zemplénmegyei gazdasági egyletnek 1878. márczius 29-én tartott választmányi ülésről

Viczmányi Ödön, közp. egyleti alelnök,
Rátz Bertalan, **Boross Gyula**,
mint hg. Windischgrätz Lajos képviselője —
választmányi tagok; **Kún Frigyes**, egyleti
pénztárnok és **Fekete László**, h. egyleti
titkár jelenlétében felvett

j e g y z ő k ö n y v.

(Folytatás.)

Löcherer Andor egyleti tag dohánytermeléséről szóló munkájának előterjesztése.

Dohánytermelésünk az utolsó években, különösen a külföldi kiviteli kereskedésben, nem kevésbé belföldi termeléseinkben mind mennyiség, de főleg minőségi nagy hátraseést jelez.

A monopóliummal a kormányok vették át a felelősséget, dohánytermelésünk fejlesztését, jövedelmezőségét illetően — és ha lenne oly organumunk, mely e téren az államháztartás alap-szabályaiból folyólag kormányaink e célra tett intézkedéseit behatóan tanulmányozva bírálná, köz- és nemzetgazdasági előhaladásunk nem csekély javára szolgálna.

Nemzetgazdasági szempontból kétszeresen értékes és fontos dohánytermelésünk, mert őstermelésünkben kereskedelmi cikként szerepel, és monopólium tárgya, részint az egyesek, részint az államháztartásnak jövedelemitényezőjeül első fokra helyzetetett, így minden érdekünk, termelésünk ezen ágát a lehető intensivitással ápolni, fejleszteni, de a lehető rövid idő alatt, mert utóbbi időben majdnem minden őstermésünk vásárlási s kiviteli piacain a szomszéd nemzetek terményei által, túlszárnyaltatva leszorítottatik.

Ezen vereségeinknek megvannak az okai, és ne keressük azokat idegen kültényezők, csupán kedvező constellatióiban, de térjünk önmagunkba, és azon hanyatlást előidéző okok, szemmel láthatólag fognak nagy tényezőkként előtérbe lépni.

Tagadhatlan, hogy dohánytermelésünk emelésére, rugóként ható kormány intézkedésekkel nem találkozunk; hacsak a szigorubb dohány osztályozási rendeletet annak nem nézzük, de ellenkező irányban találunk elég tevékenységet.

Mint e tárgyat illusztráló igazságra bátran hivatkozhatunk a legközelebbi 3 évi termelés beváltási árainak lejjebb szállítására, még pedig mtr. mázsánként circa 30 krajczárral.

Eme 30 kros árleszállítás a pénzügyminiszter ur által akként indokoltatott, hogy ezáltal a könnyebb és törtek nélküli leszámítás czéloztatott. Bátoran felvehetnők azon kérdést? hogy míg a jelen számadási és mérlegelési 10-es rendszert fentartjuk, lehet-e különösen a termelővel szemben, ki dohányát „bálókban” viszi a dohánybevéltáshoz, és így azoknak tömege nem 100-200, vagy 1000 fontokban, mint kereszámokban van összerakva, — hanem a 10-es és egyes fontok hozzájárulásával mérhetők csak meg, — a tizedes és törtszámokat a fenti indokolással mellőzni.

Nagyon sajnós, hogy a jövő 3 évre ismét árleszállítás czéloztatik, nem a 30 kr. mázsánkénti veszteség a véstához reánk, a monopóliumot kezelő államra, hanem azon rendszer, melynek kifolyása egy 30 kros árleszállítás.

Taglaljuk kissé milyen javulást lesz képes ezen 30 krnyi állami megtakarítás gazdasági és pénzügyi viszonyainkban teremteni.

A dohánytermelés emelésére semmi esetre nem fog jóltevéleg hatni, mert azt a legegyszerűbb

honpolgár is felfogja, hogy dohányának mázsájaért 30 krral kevesebbet kap. tehát még emiatt nem fogja költséges szárító épületeit és eszközeit parlagon hevertetni, hanem az eddigi modorban fogja termelését folytatni, — lehetőleg rosszat és sokat igyekezővén előállítani, hogy vesztesége ne legyen; az állam: 30 kros megtakarítással kiadásainak egy nagyon jelentéktelen tört részét sem képes egyensúlyozni, és e mellett erkölcsi hatásban rottott, annyit saját érdekét illetően, mennyit csak rontani képes, mert felfogásunk szerint az lenne célja: **termeltetni kereskedelemre alkalmas kitünő és sokat dohányt**, míg így: termeltetik kereskedelemre nem alkalmas sok és roz dohány, mely természetesen az idegen államok termelvényei által a piacokon — különösen kiknél a dohány szabad kereskedelmi cikk, teljesen kiküszöböltetik; de másrészt már itthon a beváltó kezelő hivataloknál ezek egy tetemes része teljesen hasznavehetlen állapotba jutva szemetek kidobatik.

Ha az államnak illetve kormányának annyi dohánya van kereskedelmi célra és szempontból, hogy azt nem képes értékesíteni, és e célból a termelést óhajtja megkevesbiteni, van sok módja azt elérni, de 30 kros árleszállítás nem fog azon módok egyike gyanánt sem szerepelhetni.

Ha 5 frttal szállítja metermázsánkat a dohány árát, biztosan megszünik összes dohánytermeltetése, de ez megromlott pénzvizonyaink javítását czélzó adóztatási szempontból nem kívánatos, tehát így az ellenkező módhoz kellene folyamodni, hogy nemzetgazdasági jelentőségét dohánytermelésünk ne parodizálja, nevezetesen a **jelenlegi dohányának tetemes felemelése lenne ajánlatos a kitünő és jobb minőségű dohányoknál a rozabb és teljesen hasznavehetlen osztályok rovására** a szigorú osztályozás fentartásával.

Evvől hóna alá nyulnánk dohánytermelésünk, dohánykereskedelmünk finansziális és adóztatási viszonyainknak, mert hacsak kereskedelemre alkalmas kitünő és jó dohány fog jó áron beváltatni, **erkölcsileg** is kényszerítettetni fog a most hanyag vagy roz termelő jó dohányt termelni, vagy egészen abba fogja a természetést hagyni, mindkét esetben a kormánynak válik előnyére és így megrendített veszendőben levő piacainkat, nyereséggel tartatnók fel, minek hatása itthon is kézzelfogható levén, az egyes termelők igyekezetének folytonos fokozása mellett biztosabb adózási alapot is nyújtana.

Talán nem lenne helytelen számokban kifejezést adni eme tételnek p. o. a debreczeni dohánynál.

Válogatott levelü dohánynál mtr. mázsánként jelenlegi beváltási ár 26 frt 80 kr. Módosított ár 36 frt. Árjavulás 9 frt 20 kr. — I. osztályu leveleknél jel. bev. ár 22 frt 30 kr. Mód. ár 30 frt. Árjav. 7 frt 70 kr. — II. osztályu leveleknél jel. bev. ár 17 frt 90 kr. Mód. ár 20 frt. Árjav. 2 frt 10 kr. — III. osztályu leveleknél jel. bev. ár 12 frt 50 kr. Mód. ár 12 frt. Árleszökkenés 50 kr. — IV. osztályu leveleknél jel. bev. ár 9 frt 80 kr. Mód. ár 5 frt. Árleszök. 4 frt 80 kr. — Kacsnál jel. bev. ár 8 frt. Árleszök. 8 frt. — Összesen jel. bev. ár 97 frt. 30 kr. Mód. ár 103 frt. Árjavulás 19 frt. Árleszök. 13 frt 30 kr.

Az összes bevételek közötti különbözet 5 frt 70 kr.

A szivar, burnót, és rágdohányok árait szinte ilyen arányban lehetne megállapítani. A felhozott esetenél ezen 5 frt 70 krnyi differentia nemcsak az általános termény javulásában és így piaci minőségében, de az évenként megromlani szokott nagy mennyiségű dohány leapadásában is, mely néhány kerek ezer frtot képvisel, nagyon bőségesen megtérítettnek.

Hogy a jelenlegi dohányárak, dohánytermelésünk emelését soha nem fogják eszközölni. illusztrációjául saját dohány termeléseim eredményein indulva mutatom be eme castralis számítás alapján kiderülő tisztajövedelmet.

Termesztetett 16 cath. holdon 100 métermá-

zsa dohány; az összes nyers jövedelem volt 1800 frt 1 cath. holdra esik 6-25 m. mázsa dohány után 112 frt, fele a feles kertészé, marad a tulajdonosnak a fele 66 frt.

Költségek 1 cath. holdra:

1. Dohányosnak terményben . . .	6 frt 50 kr.
2. „ fában	2 „ 50 „
3. 1 vékás föld, 1 hold után adóval	1 „ 90 „
4. Rendes földadó és dohányilleték	2 „ 60 „
5. Ármentesítési költség	— „ 75 „
6. Lakás dohányosnak amortisatióval	5 „ — „
7. 1 db. marha telelés és nyaralás után	4 „ — „
8. 1 hold dohányföld művelése 1 őszi, 2 tavaszi szántás, 2-szeri henger, 1 boronálás	8 „ — „
9. 1 hold trágyája	2 „ — „
10. Dohányszárító pajtának % és amortisatiója	9 „ — „
11. Szárító ágakok, bálfák és rudak % amortisatiója	1 „ — „
12. Dohányosnak tett fuvar, vízfordás töréskor	5 „ — „
13. Fuvar a beváltáshoz	1 „ 75 „
14. Dohány tűzbiztosítása	— „ 76 „
15. Pajta „ 1 hold után	1 frt 02 kr.
16. Előlegezések után %	2 „ 2 „
17. Általános költségek	3 „ — „
18. Jégbiztosítás nem volt	— „ — „

1 cath. holdra eső összes költségek 56 frt 80 kr.

Marad tisztajövedelem 1 cath. hold után 9 frt 20 kr. vagy egy magyar 1200 öles hold után 6 frt 84 kr.

9 frt 20 kr. cath. holdankinti, vagy 6 frt 84 kr. 1200 öles holdankinti tisztajövedelem, miből sem a jégbiztosítási tetemes nagy kiadás, felügyelet, szellemi és testi fáradság, gond és risico nincs leszámítva, nem serkenetheti a termelőt, hogy minden idejét és figyelmét a dohány termelésnek áldozza, sőt a nagyobb költségekkel járó okszerű kezelést sem fogja megkísérteni a jelenlegi leszálított beváltási árak mellett, mert könnyen vesztéséig érhetné dohány számláját, tehát marad a régi módszer mellett mind saját, mind az államháztartás nem nagy előnyére.

Azonban mindazon termelők, kik jelenleg dohánytermeléssel foglalkoznak, nem annyira a dohánytermelés látszólagos és hirhedt nagy jövedelmei, mint inkább azon okoknál fogva nem hagyhatnak fel a termeléssel, mert a dohánynak, ha roz is, — de biztos piacra a beváltó hivatal, — kereskedelmi és kapás növény, tehát nagy szerepet játszik tulterjedelmes kalászos veteményünk mellett.

Mindaz eddig kifejtett okok alapján nagyon kívánatos lenne az eddigi rendszer megszüntetése és a felhozott jobb minőségű dohányoknak, különösen melyek dohánykereskedelmünkben szerepelnek magasabb ároni beváltása, hogy termelésükben a jobb arányok áldást hozók legyenek az egyesre ugy, mint a nemzetre, mert akkor boldog és hatalmas a nemzet, ha minden egese anyagilag izmos és vagyonosodása biztos alapokra van fektetve és csak is ily módon lennének képesek a folyton növekedő veszélyvel fenyegető concurrentiának utját állani.

Beadta

Löcherer Andor.

9. Climaticus viszonyainkból folyó rendkívüli száraz időjárásokban czélszerűnek mutatkozik ezen bajok enyhítésére az Amerikában feltalált, s alkalmazott esszózó gépet „Liquid ato miser” az egyesület által megrendelendő próba példányban a gazda közönségnek bemutatni.

Ezen megrendeléssel Löcherer Andor egyleti választmányi tag bizatik meg, a pénztárnok pedig utasittatik, hogy a gép beérkezése után ezt kiváltva, az egyleti központi alelnöknek mutassa be.

10. Olvastattak a nm. m. kir. földművelés

ipar s kereskedelmi miniszteriumnak ^{3562/878.} és ^{5016/878.} sz. leiratai — melyekben az átküldött kubai zab, sója és montdor bab, lentoviczi répa-mag, és chevalier árpa s balinkai káposzta magokkal teendő kísérlettel az egyet figyelmébe ajánlja.

A nm. miniszteriumnak abbeli kegyessége, hogy kísérlettel végett több ilyenmü magvakat volt szives átküldeni, köszönettel vétetvén, az ezekre vonatkozó intézkedésekről a nm. miniszterium jelen jegyzőkönyvi határozattal értesítettü rendeltetett.

Az érintett magvak a következőleg osztattak szét:

a „**sója babból**“ 30 szem kísérlettel végett Löcherer Andor egyleti tagnak;

a „**Montdor babból**“ a következő egyleti tagoknak:

1. Kossuth Gusztáv megyei számvevő utján Kossuth Mihálynak 21 szem;

2. herczeg Vindischdrätz Lajos képviselőtében Boross Gyula gazdasági tisztnek 40 szem;

3. Orosz Sándornak 30 szem;

4. Viczmány Ödönnek 30 „

5. Bydeskuthy Sándornak 30 „

6. Vladár Tamásnének 30 „

7. Rónay Albertnek 40 „

8. Fekete Lászlónak 30 „

9. Vékey Gedeonnak 40 „

10. Boronkay Lászlónak 40 szem kiosztott.

A „**Cubai zab**“ melyből 50 kgr. küldetett, egyenlő három részben Viczmány Ödön, Kun Frigyes és Löcherer Andor egyleti tagoknak kiosztatott.

A „**lentoviczi répa-mag**“ -ból átküldött 12 1/2 kgr. mennyiség 2—2 kgrammjával:

a) Vladár Kristóf, b) Viczmány Ödön, c) Szerdahelyi Vincze, d) herczeg Vindischdrätz tiszttartója Boross Gyula, e) Löcherer Andor és f) Kun Frigyes egyleti tagoknak kiosztatott.

A „**balinkai káposzta**“ magja, mely káposzta finom levelei és kemény feje miatt különösen ajánlatos; a) Péchy Gásztáv, b) Szentiványi László és c) Rónay Albert egyleti tagoknak kiadott s kiosztatott.

Megjegyeztetik, hogy a kiosztott **sója bab** nagyon bő termő, 3—4 meter magasra fel nő, koronája 1/2 meternyire szétterjed, állati takarmánynak zölden, ugymint élett állapotban kitűnőnek mutatkozik.

A **montdor** felfolyó, folyton termő, czukorbab nagyon bőtermő, lehet róla késő ősziig zöld hüvelyt szedni. Midőn a termésnek egy részét már lekell szedni a másik része még mindig zölden főzhető, felül pedig javában virágzik.

A kiosztott magvak kísérleti utasítás és kimutatási mintákkal adattak ki a termelőknék; kik egyuttal azon kötelezettséget vállalják, miszerint megfigyelve: a **talaj és munka minőségét, az időjárást és a termés eredményét hasonnemő magokkal összehasonlítva**; a termelési kísérlet eredményéről kimutatást f. 1878. évi szeptemberhó utoljájáig az egyet központi alelnökéhez okvetlen benyújtják.

Egyuttal a kísérletkép kiosztott magvak mennyiségét az 1879. évi termésből további kísérletek végett az egyletnek vissza szolgáltatják.

Végül a magvak és kísérleti kimutatásoknak az illetők részére leendő szétküldésével az egyleti pénztárnok és titkár megbizatnak.

11. Olvastatott a nm. földmivélés- ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak ^{3626/878.} számú leirata, melyben a törvényhatósági közigazgatási bizottságokhoz közigazgatási érdekek megóvása iránti körrendeletének másolati példányát az egyesület részére megküldi, s ezzel kapcsolatban a zemplénmegyei közigazgatási bizottságnak ^{86/144.} sz. határozata, melynél fogva a fenti intézvény alapján, a mezőgazdasági érdekek képviselésévé, **Viczmány Ödön** egyleti központi alelnök, s bizottsági tag megbizatnak.

Mennyiben a megyei közigazgatási bizottság a nm. földmivélés- ipar és kereskedelmi mi-

niszteriumnak, a közigazgatási bizottsághoz is megküldött ^{3626/878.} sz. kegyes leirata felett, akként határozott: hogy bár a közigazgatási bizottság igen üdvösnek látná, ha a nm. miniszterium a „mezőgazdasági érdekek“ fontos szakmáját egy, a megyei gazdasági egyet által kiküldendő, napdíjakkal ellátott, hivatalos organummal kegyeskednék képviseltetni, addig is azonban míg a nm. miniszterium akár törvényhozási, akár rendeleti uton az észlelt hiányokon segíteni kegyes leend, a megye főjegyzője Viczmány Ödön, mint közigazgatási bizottsági tag, és különben is, a megyei gazdasági egyet központi alelnöke felkérressék, hogy mint a „mezőgazdaság“ képviselője, a miniszteri kegyes intézmény utmutatásához képest, a mezőgazdaság minden ágára nézve a közigazgatási bizottságnak jelentését évnegyedként mutassa be, és a netalán észlelt hibákat és hiányokat felderítvén, a szükségesnek s helyesnek vélt javításokra illetőleg intézkedésekre a közigazgatási bizottság figyelmét hívja fel; — ezen határozat az egyet részéről is helyesnek, s a fenförgő körülmények között legcélszerűve többnek találtatott s ösmertetett fel.

De ezen határozatot az egyet még sem tartja egészen kielégítőnek; mert az érintett ^{3626/878.} sz. kegyes intézményben 1—12 számig előirt s elősorolt nagyobb mérvű, s combinativ munkálkodást igénylő teendőknek, egy személy; a ki más hivatali teendőkkel ugyis tulterhelve van — kielégítőleg, s a helyi viszonyokhoz mérten kimerítőleg aligha lesz képes megfelelni.

Miért is a nm. miniszterium felkérteni határozatott, miszerint a hazai viszonyok között igen fontos mezőgazdasági érdekek szükségesnek bizonyult képviselőte végett, tisztán ezen szakmával foglalkozó állást, napdíj, vagy állandó fizetéssel rendszeresíteni kegyeskednék.

Egyuttal a nm. miniszterium kegyes figyelmébe ajánlandó lenne azon körülmény is, hogy a mennyiben Zemplénmegyének két rendszeresített tanfelügyelője van, nem lenne-e ajánlatos és alkalmas, hogy a mezőgazdasági érdekek képviselőte, mint kiváló szakma, a tanfelügyelők egyikére bizassék; annyivalinkább, mert a gazdaságat a népiskolai tanügygyel bizonyos tekintetben (p. o. vinczellér képezdék, faiskolák sat.) ugyis találkozik.

Ily esetben azonban tanfelügyelőül csak a mezőgazdaságban jártas, és a gazdasági egyet által is ajánlott egyén lenne kinevezhető.

Addig is míg a nm. miniszterium másként rendelkezik, megkönyvitendőnek találván az egyesület a központi alelnöknek reá bizott teendőit, szükségesnek találta a vidéken lakó, s a gazdasággal foglalkozó buzgóbb tagjai közül, es pedig:

a) a bodrogközi járásban: Löcherer Andort N.-Géresben.

b) A Hegyalján: Imre Lászlót Monokon.

c) A tokaji járásban: Lónyay Ödönt Olasziban.

d) Az ujhelyi járásban: Kun Frigyes Sátoralja-Ujhelyben.

e) A gálszécsi járásban: Péchy Ferenczet Terebesen.

f) A n.-mihályi járásban: Zsolnay Endrét Mocsáron.

g) A homonnai járásban: Dercsényi Kálmánt Homonnán.

h) A varannói járásban: Vladár Kristófot Kladzán.

i) A sztrópkói járásban: Kohina Anasztázt Havajon.

a tekintetben felkérni: miszerint a mezőgazdaság érdekeinek képviselőte végett a ^{3626/878.} sz. részökre másolatban megküldendő kegyes intézményben 1—12 sor számig elősorolt gazdasági körülményekre nézve, minden évnegyed 3-ik havának első felében a helyi viszonyoknak megfelelő, s saját tapasztalataikból merített észleteiket egy, a központi alelnökhöz intézendő rövid értesítésben beküldeni ne terheltessenek.

Minek szives elvállalását s teljesítését a gazdasági egyesület, nevezett, hazafias és a köz-

ügyek iránti ügybuzgóságot többször bizonyított egyleti tagjaitól bizton reméli.

12. Olvastatott a nm. földm. ipar- és keresk. miniszteriumnak ^{6075/878.} számú s Magyarország területét a marhavésztl mentesnek nyilvánító leirata.

Örvendetes tudomásul vétetett.

13. Egyleti központi alelnök Málcza község abbeli kérvényét, miszerint az állami gulyából egy tenyész bikát kedvezményezett áron eladatni kér, pártolólóg a nm. miniszteriumhoz felterjeszti. Helyeslőleg tudomásul vétetett.

14. Olvastatott Lóvy Adolf sátoralja-ujhelyi könyvtáros kérvénye; gazdasági nyomtatvány mintáinak megbirálása tárgyában

Kun Frigyes és Boross Gyula egyleti tagoknak, azzal, hogy észreveteleiket annak idejében beterjessék, kiadatni határozatott.

15. Olvastatott a nm. földmivélés- ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak ^{23.470/870.} számú leirata, melyben előadatik, miszerint gyakran hangoztatott panasza a gazdáknak az, hogy a különböző konyhakerti, takarmány-, fű, és virágmagvak, a folyó évi kiadások jelentékeny részét képezik, s mindamellett az ilyen, jobbara külföldről hozott magvakra tett tetemes kiadások gyakran hiába sőt a gazda egyenes és érzékeny kárával történnek, miután pedig a magkereskedésekből szerzett mag számos esetben, részint csiraképtelen, részint nem valódi, hanem a kívánt maghoz hasonló külsejű értéktelen, de sőt káros gyommagvakat is tartalmaz.

Mindezen körülmények miatt nemesak a magvakra kiadott pénz vész el, de a bevetett föld is egy éven át használatlan marad s nem jövedelmez; — miért is a jelzett hátrányos körülmények elhárítása s mikénti mellőzése végett felhivatik az egyesület, hogy adjon véleményt illetőleg javaslatot arra nézve, miszerint az eddig külföldről behozott takarmány-, fű-, répa-, konyhakerti- és virágmagvaknak belföldön termelése mi módon lenne előmozdítható? s vannak-e és minő magvaknak eladási célokból termelésére nézve, habár szerény **kezdeményezések** az egyesület területén?

Az egyleti tagok részére a hivatolt kegyes intézmény tartalma azzal rendeltetett kiadatni, miszerint sziveskedjenek saját tapasztalataikból a központi egyleti alelnököt, hogy a nm. miniszterium felvilágosítható legyen, kiértésíteni.

16. A nm. földmivélés- ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak ^{3218/78.} sz. leirata, a csalán-növénynek kenderképen, szövés-fonás céljából termelése iránt

Felhivatnak az egyleti tagok, s a gazdaközönség, hogy ha hajlandók lennének csalán-növényvel kísérletet tenni, s ebből jövedelmi forrást meríteni; az egyleti központi alelnöknel jelentkezzenek.

17. Az országos iparegyesület igazgatósága 5 frt tagsági díj hátráléknak az egyesület részéről beküldését kéri.

Utasittatik az egyleti pénztárnok az 5 frt tagsági díjnak az országos iparegyesület részére leendő átszarmaztatására.

18. Olvastatott a nm. földmivélés- ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak ^{3488/78.} sz. leirata a gyümölcsfákon elterjedt vértetü leirása s kipusztítása tárgyában.

Az ezen miniszteri kegyes intézményben körülirt óv és irtószerek jegyzőkönyvbe vétetni rendeltetvén, erre a gazdaközönség figyelmé felhivatik.

A vértetü óv és irtó szerei:

1. Azon helyekről, hol a vértetü (1.5—2 m. meter hosszú, feketés kék vagy sárga színű, háta és két oldala hosszu szálú, a gyaptohoz hasonló fehér anyaggal van boritva. A szárnyatlanok méz-sárgák, barna vörösek, a szárnyasok fénylő feketék, az eddigi megfigyelések szerint főleg az almafán fordulnak elő. A vértetü coloniák különösen az egy éves ágakat lepik el, s az ág azon része, a melyen a vértetü colonia tanyáz, fehér gyapju szerű anyaggal van körülveve) már fellépett nem kell az almafákat vásárolni. Ha nem puhatolható ki teljes

bizonság
almafák.
dörzsölni
kefével
szarvasn
bekenni.

2.
hamulóg
és a leg
petroleu
használt

Ez
megtám.

3—4 he

Ez
hagyatv
bizatott

H
VICZ

közp

S.-a.-U
mándy
Nándor
tében r
jesztő e

1

alatti k

megnyí

tagja V

vál. tag

jelezhe

nonczol

haladás

sikerre

rágozta

a legna

első h

Ujfalus

urak, t

melnek

Kálmár

tanári

E

s az eg

értelme

férfiaku

czélzó

gatni i

E

sittetni

1

által el

helyre

Miksa

N

Jung l

alkalm

clnök

zódés

mester

vele le

1

árvák

tanmül

1

noka

árva k

létlen

fogadj

el. A

tatand

1

fogház

börtön

kitanit

1

követk

kért n

tartása

veendő

intézet

czektöl

egyet

ményel

mellett

ezenkiv

az egy

1

részére

dés tör

E

déki, m

felhívás

bizonsággal, hogy mely helyről valók a beszerzett anyagok, ez esetben az ültetés előtt kefével lekell dörzsölni, azon érdes helyeket pedig, melyeket kefével elérni nem lehet fatapasszal ($\frac{2}{5}$ agyag, $\frac{2}{5}$ szarvasmarha trágya és $\frac{1}{5}$ méz vagy hamu) kell bekenni.

2. Irtó szerei: dohánylé, erős ecet, gázviz, hamulóg, borszesz, különös hatékonyan petroleum, és a legjobb eredménnyel 12 liter víz, 1 liter petroleum, és $\frac{1}{2}$ font szappanból álló keverék használatik.

Ezen szerek kefe vagy ecset segítségével a megtámadott helyekre mázoltatnak és a bekénés 3—4 heti időközben ismételtetik.

Ezzel a jegyzőkönyv felolvasatott s helyben hagyatván hitelesítésével az egyleti központi alelnök bizatot meg.

Hitelesítette:

Jegyzette:

VICZMÁNDY ÖDÖN,

FEKETE LÁSZLÓ,

közp. egyleti alelnök.

h. egyleti titkár.

S.-a.-Ujhelyben, 1878. évi február 28-án Viczmándy Ödön elnökle alatt Friedlieber Albert, Lángh Nándor, Jelenek Ádám stb. s az alulírt titkár jelenében megtartott felső-magyarországi háziipari terjesztő egyesület zempléni csoport választmányi üléséről felvett

Jegyzőkönyv.

11. A múlt ülés jegyzőkönyvének 10. száma alatti határozattal a homonnai műemlékes iskola megnyitásához kiküldött bizottság ott megjelent két tagja Viczmándy Ödön egyl. elnök és Jelenek Ádám vál. tag előadják, miszerint a legnagyobb örömmel jelezhetik a műemlékes iskola haladását, a tanoncok a szabdkézi rajzban már a legnagyobb haladást tették, s ezen iskola virágzása a legszebb sikerrel biztathatja az egyesületet; az iskola felvirágoztatása körül pedig Homonna város polgársága a legnagyobb buzgalmat fejtette s fejté ki, kik között első helyen állnak: a megyei egyesület alelnöke Ujfalussy Mihály és a város főbírája Lukovics Géza urak, továbbá köszönet és hálás elismerést érdemelnek: gr. Andrássy Aladár ő méltósága, Dercsényi Kálmán ur, az iskola jeles rajztanára és az egész tanári kar.

Ezen jelentés örvendetes tudomásul vétetett s az egyesület köszönetét fejezte ki Homonna város értelmes polgárságának s az elősorolt érdeműs férfiaknak, kik az emberiség közjává előmozdítani célzó egyesületet pártatlan ügybuzgalmukkal támogatni iparkodnak.

Erről jegyzőkönyvi kivonaton az illetők értesítettetnek.

12. Olvasatott a felügyelő miniszteri biztos által elkészített s a s.-a.-ujhelyi kosárfonó tanműhelyre vonatkozó utasítás és az ezt vezető Jung Miksa főnökmester fizetésére vonatkozó szerződés.

Mely okmányok a kosárfonó műhelyt vezető Jung Miksa főnökmester előtt újból mihez tartás és alkalmazkodás végett felolvasatott s az egyesületi elnök felkérte az utasítás, rendszabály és szerződés két-két példányban leiratására és a főnökmesternek leendő átadására, illetve a szerződésnek vele leendő aláírására.

13. Indítványoztatott, hogy a városi szegény árva közül legalább kettő vétessék fel a kosárfonó tanműhelybe.

Ezen indítvány helyeseltetvén, az intézet gondnoka Jelenek Ádám ur felkérte, hogy a városi árva közgyűléssel egyetértve, a szegény, egész születlen árva közül kettőt az egyesület költségén fogadjon fel és lakás, ruházat és élelemmel lássa el. A felfogadott fiúk az elnökségnél lévén bemutatandók.

14. Elnök előterjeszti a sátoralja-ujhelyi kir. fogház felügyelő azon kérelmét, mely szerint két börtönőrt és két fegyenczet óhajtana a kosárfonásra kitaníttatni, kéri ezeknek a tanodába való felvételét.

Fogház felügyelő ezen kérelme teljesítettik a következő feltételek alatt: az egyesület a felvenni kért négy egyént az intézet szabályai figyelembevételével ingyen kitaníttatja, azonban ugy a felveendő, valamint a fogházbéli többi rabok, akik az intézet által kitanított fogház felügyelők és fegyenczetektől a kosárfonást megtanulták, kötelesek az egyesület megrendeléséből készített munkákat, készítményeket az egyesület által megszabandó munkabér mellett annak átszolgáltatni, a kitanított fegyenczek ezenkívül, ha fogságukból ki is szabadulnak 2 évig az egyesület rendelkezésére fognak állani.

15. Indítványoztatott, hogy a kosárfonó-intézet részére szükséges fűzesszők beszerzéséről intézkedés történi.

Egyesületi elnök felkérte, hogy ugy a vidéki, mint fővárosi hírlapokban tegyen közzé egy felhívást, mely szerint az egyesület április 15-től

május 15-ig töröl vágott 2 évesnél nem idősebb, 2 méter hosszú, kézzel és nem késsel hántott fűzesszőknek ezret 80 krajczárjával, az egy és fél méter magasságot pedig 60 krajczárjával és az ennél rövidebbet 40 krajczárjával Sátoralja-Ujhelyben bármely mennyiségben átveszi. Nehogy pedig a fűzessző vágás ideje eredmény nélkül elműljék, az egyesület saját felügyelete mellett is a fűzessző vágást elrendelendőnek találja.

16. Gondnok előadja, hogy Szernyák tanonc már oly előmenetelt mutat fel, hogy a díjazást megérdemli.

A választmány Szernyák kosárfonó tanoncznak a márcziushótól készített munkája után, az elnök és gondnok által megállapítandó díjazását ezennel utalványozza.

17. Gondnok jelenti, hogy már kész munkák vannak, kér ezek iránt intézkedni.

Az egyesület most egyelőre a készítményeket áruba nem bocsátja, hanem f. évi május vagy június havában egy kiállítás fog rendezni, amikor is a munkák tömeges és részletes elárúsítását is eszközöndi.

18. Egyesületi pénztárnok a pénztár állását mutatja be, melyszerint:

a) alaptőke takarékpénztári könyvecskekben	180	frt	—	kr.
b) múlt évi pénztári maradv.	169	"	15	"
c) jelen évben befolyt	458	"	—	"
	összes	807	"	15
d) kiadatott	358	"	80	"
	pénztárállás	448	"	35

Ebből:

a) takarékp. könyvecske	253	"	24	"
b) készpénz készlet	195	"	11	"
	összesen	448	"	25

Ezen pénztári jelentés tudomásul vétetett és pénztárnok a tagsági díjak beszédére utasított.

19. Elnök jelenti, hogy 1878. évi január 1-től évdíjas tagokul jelentkeztek Stich Lajos, Magdszár József s. a.-ujhelyi Semsey Sándor színéri lakosok.

Tudomásul vétetett s a pénztárnoknak a tagsági lajstromba leendő bevezetés végett kiadatik.

20. Elnök jelenti, hogy a S.-a.-Ujhely város képviselő testülete $\frac{13}{878}$ szám alatt hozott határozatával az egyesületnek fára ujabban évenként 25 frtot, s raktár helyiségül egy szobát adott, míg a s.-a.-ujhelyi polgári bank 10 frtot szavazott meg.

Ezen jótékony adományok hálás köszönettel fogadtatván, örvendetes tudomásul vétettek Kelt mint fent.

Hitelesítette:

Jegyzette:

VICZMÁNDY ÖDÖN,

KRETOVICS JÓZSEF,

egyleti elnök.

titkár.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

A s.-a.-ujhelyi daláregylet által a hosszúlazi leégettek javára rendezett hangverseny f. hó 13-án a megyeház termében megtartott. A befolyt jövedelemtől még eddig nincs tudomásunk, de amennyiben erre a közönség számából következtetni lehet, úgy gondoljuk: hogy az igen szegény adagban fogja a szerencsétlenek nyomorát enyhíteni. Hogy e hangverseny balul ütött ki, okát sok mindenben lehetne keresnünk, hanem hát nem vesszük tühegyre egyikét sem. A kezdeményezőnek buzgalma minden esetre elismerésre méltó, s ha a helyiárok megszabásában eleinte kissé merészen apellált is az áldozatkészségre, bizonyára csak az inségre jutottak érdekében tette. Sajnos, hogy a közönség az időközben leszállított belépti díjak után is közönyös maradt, s így aligha őszinte volt felajdulása a helyiárok magas volta iránt. Ami a közreműködőket illeti, mindnyájan taps és tetszés között végezték szerepüket, kár hogy a dalárda nem teljes számmal lépett sikra, ily csonkán nem esztelölt oly kedvező hatást mint azt már megszoktuk e kitünő művezetés alatt álló társulattól. Az előadást, a falragaszok szerint, táncznak kellett volna követni, ha nem hiányzott volna annak egyik élető eleme: a kedv. A fiatalság azonban mégis próbálkozott, de bizon „evés közben sem jött meg az étvágy“ s tizenegy óraker már a teremben újra elfoglalta birodalmát a éj sötéte és a — némaság.

A megyei tisztikarból ismét kidőlt egy, folytonos tevékenység és becsületes munkásság között megőszült alak. Id. Geöcze Tamás a megyének régidőktől óta főlevéltárnoka hosszas gyengélkedés után f. h. 15-én jobblétre szenderült. A haláláról

kiadott gyászjelentés így szól: Özvegy id. Geöcze Tamásné szül. Stuller Karolina maga, ugyszintén gyermekei: Geöcze Mária és férje Benyovszky Ferencz, gyermekeik: Vilma, Árpád, Margit, Ernő, Aurél, Barna, Vidor; ifj. Geöcze Tamás, Geöcze Andor és neje Antalóczy Leona s gyermekük Ernő; nemkülönb Geöcze Károly elszomorodott szívvel jelentik felejtethetlen férj, édesapa, nagyapa, ipa és testvér Szendrői Geöcze Tamás zemplénmegyei főlevéltárnoknak f. év ápril 15-én délelőtt $\frac{1}{4}$ 11 óraker életének 78-ik évében végelgyengülés folytán történt gyászos elhunytát. Hült tetemei a róm. kath. szertartás szerint f. hó 17-én délutáni 3 óraker tétettek a helybeli róm. kath. sirkertbe örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. hó 23-án reggeli fél 8 óraker a kegyesrendiek templomában fog a mindenhatónak bemutatatni. Kelt S.-a.-Ujhelyt, 1878. ápr. 15-én. Béke hamvaira!

Rögtönítelő bíróságnak kellett volna e napokban itélkezni egy felvidéki tótajku ember fölött, ki saját házat — mert annak fele része végrehajtás utján hitelezőjének tulajdonává lett — boszúból felgyújtotta s e miatt csaknem az egész község leégett. Azonban a budapesti hóhér ez időre eső hivatalos elfoglaltatása folytán a bíróság csak az ünnepek után fog összeülni, hogy e kivételes jog alapján a szerencsétlen tettes élete fölött határozzon. A rögtönítelő bíróság az itteni törvényszék delegatusai, névszerint Hunyor Sándor, Képes Károly, Major István, Bernáth Elemér és Szerviczky Ödön (pótag) kir. törvényszéki bírákból áll.

Két tüzeset volt e héten városunkban. Vasárnap d. u. 2 óraker Deutsch József fűtőczai házának hátulsó része gyult ki. Hétfőn pedig a róm. kath. paplak melletti Magdszár-fele ház istállója. Mindkettő cserép-fődeles épület volt s belőlről gyulván ki, oka nem lehetett más mint gondatlanság. Tűzoltóink mindkét esetben talpon voltak s a vész tovaerjedését csakhamar meggátolták.

Kerületünk országgyűlési képviselője Meczner Gyula f. hó 17-én fényes névnapot tartott a „Magyar Korona“ nagy termében. Az ünnepélyen jelen volt a városi összes értelmiség s az iparos polgárok tekintélyesebb része. Tán felesleges is mondanunk: hogy ez alkalommal a jókívánság számos toastban nyilvánult az ünnepeit férfiú iránt, ki mint e kerület képviselője az ily osztatlan bizalom, elismerés és valódi méltatásra mult és jelenben egyaránt érdemessé tette magát. Vasárnap az ifjuság s a tüzoltó-egylet — mely leginkább az ő erélye és buzgalmanak köszöni lételet, — adott kifejezést iránta való meleg rokonszenvének — a ugynevezett ungvári pinczék között, hol szabad ég alatt, dal, zene és felköszöntésekben áradozott a korlátolatlan jó kedély, mely a boldog ifjuságnak és csak is neki kizárólagos tulajdona.

Felhívjuk a közönség figyelmét különösen azokét, kik borküldeményekkel foglalkoznak, az itteni fogházban készített szalma-tokokra, melyek palackborok becsomagolásához igen gyakorlatiakká bizonyultak be. Az előtt e hüvelyeket gyékényből készítették, de mióta a vízszabályozások folytán a gyékénytermelés csak nem egészen megcsökkent, anyagát e téren a szalma nagyon előnyösen helyettesíti, sőt olcsóságánál fogva amannak jóval fölötté is áll. Érdeklődőknek az itteni fogház felügyelőség bővebb felvilágosítást nyújt.

A komor napoknak ugy látszik: végük van s a verőfényes tavasz bájaival lassanként elárasztja az egész természetet. A mezőség már is élénk zöld szíubben pompázik mindenfelé s csak a tölgykoszorú bérczek haragos lombja hiányzik még: hogy az őszhang teljes legyen. A földműves biztató reményekkel megy az arany kalászos nyár elé, sőt a szőlőtulajdonosok is engedtek már aggályukból, mely a kései fejlődés rosz következményeit újra ott látta az előző évek csapásainak lánccolatában. Sz. Györgyig még tíz nap van hátra, addig még „utra zöldülhet a borág“ hogy igazat adjon az ősapák jóslatszerű közmondásának, kik ebben állapították meg a jó szünet egyik feltételét — — — Az új életre ébredés e fősleges keretében, mily nagyszerűen illik a keresztény világ legmagasztosabb ünnepe a feltámadásé! melytől már csak pár nap választ el bennünket. A hitetlen, a kétkedő, kinek szemei előtt, kél új életre az állati és növényi világ ezernyi változata, lehetetlen, hogy jobb sugalmaknak ne tárja fel keblét, melyek most minden kis fűszálban oly begyőzőleg hirdetik ama nagy szavak igazságát: hogy „Feltámadunk!“

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Dr. WALDMAN ADOLF,

orvos-sebész tudor, szemész és nőgyógyász

jelenti Sátoralja-Ujhely és vidéke t. közönségének: miszerint mint gyakorló orvos állandóul a városban telepedett meg.

Lakása: a piacon özvegy Szentgyörgyi Lajosné,
f. hó 24-étől azonban

Dr. Horváth Endre főutczai házában

3-3

az emeleten.

Tenyészbika.

2 db. két éves tenyészbika

melyek az 1877-iki évben az ujhelyi gazdasági kiállítás alkalmával a bírálók részéről kitüntetésben részesültek, a véki uradalomban eladó.

2-3

Közelebbi feltételek megtudhatók:

A VÉKEI TISZTTARTÓSÁGNÁL.

LUHI „MARGIT“

forrás

legtisztább szik-éleges ásv. viz.

Hazánk ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a légzési-, emésztési- és húgyszervek idült hurutos bántalmainál, torok-, gége-, légső és hörgbetegségekben kiváló sikerrel használják: Dr. Korányi Frigyes, dr. Kovács Sebestény Endre, dr. Gebhardt Lajos, dr. Navaratil Imre, dr. Poór Imre, dr. Kétyl Károly, dr. Barbás József, egyetemi tanár és közkórházi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a Margit forrás nemcsak méltó versenytársa a Seltersi, Gleichenbergi, Gieshübli, Radeini, Emsi, Vichyi, s hason összetételű vizeknek, hanem gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja.

A Margit forrás gyógyhatását igazoló orvosi bizonylatok kívánatra bárkinek készséggel megküldetnek.

Szétküldési fő-telep:

Dr. Karlovsky utódánál.

Luhi forrás, Munkács mellett.

5-12

ÉRTESÍTÉS.

Alólírott van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint külföldön vett tapasztalataim folytán, képesnek érzem magam festői pályámat helyben, a jelenkor igényeinek teljesen megfelelőleg folytatni, és szakmámba vágó, ugymint:

templomok bármely stylusban festését,

szobák festését butorok szövetei után vagy tapetszerűen a leggazdagabb szabadkézi munkálatokkal ékítve,

butor-, ajtó- és ablak festését kemény fára felösmerhetlenül, szobák kárpitozását (Tapet), padlók festését, épületek külső részét olaj vagy aquarel festékekkel mázolását,

bármilyen czégek gyors és izlésteljes festését,

oly formán, hogy az itt elősorolt munkálatokkal képes vagyok bármely nagy városbeli festővel versenyezni úgy díszes kiállítás, mint a legszolidabb árak tekintetében.

Mielőtt a n. é. közönség becses pártfogását kérdemelném, amit czéломul tűzök ki, —

vagyok

kész szolgáljuk

Király József,

festész.

(Lakásom a főutczán, Kollener József ur házában.)

Végeladás féláron alól is!

Üzletem egy része hirdeményem folytán kiárusítván, — a nyári idényre szolgáló világos posztó- és szalmakalapok, valamint még meglevő összes bolti cikkeit a mielőbbi kiárusítás s az eladás befejezése végett folyó hó 10-től kezdve fél áron alól is eladni szándékozom, melynek figyelembevételére a nagyérdemű közönséget alázattal felkérem.

Glück Ignác.

Fleischer és Társa

tiszteletteljesen értesítik ezennel a t. cz. közönséget, miszerint

gépgyár és vasöntődjüket

Kassán, eperjesi-ut 6-ik sz.

üzembe hozták.

Ajánlkoznak tehát: gépek és mozdonyok javítására, gőzkazánok, gépszivattyúk, malomszerkezetek, hajtó-készülékek építésére, járgányok, sajtók és egyéb a gépészet szakába vágó munkák kivételére. — Továbbá mindennemű

építészeti öntvények

ugymint: vascsövek, vastömlők, vasgyámkövek, vállvasok, karzat-rostélyzatok, valamint minden más vasöntvények készítésére, a legpontosabb kivitt, legjobb anyagot és legjutányosabb árszámbát ígervén.

2-5

Mindenféle

friss ásványviz

már megérkezett

REICHARD

TESTVÉREK

kereskedésükbe.